

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Rajavartiolaitos

Puhdistettavan alueen sijainti

Kohde sijaitsee Kuivassalmella Suomussalmen kunnassa. Kohteen kiinteistörekisteritunnus on 777-893-11-1.

Kiinteistön omistaja

Metsähallitus

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta toimitettiin Kainuun ELY-keskukselle 25.3.2025.

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Rajavartiolaitoksen ampumaratatoimintaa on ollut Kuivassalmella 1950-luvulta lähtien. Alueella on sijainnut 7 ampumarataa, joista osa on poistettu käytöstä. Kuivassalmen ampumarata-alueella on todettu usealla ampumaradalla ampumatoiminnasta peräisin olevia kohonneita metallien pitoisuuksia.

Alueen ja lähiympäristön nykyinen ja tuleva maankäyttö

Ampumarata-alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa. Kainuun maakuntakaavassa 2020 (vahvistettu 29.4.2009) Kuivassalmen ampumarata-alue on merkitty EAH-aluemerkinnällä (ampuma- ja harjoitusalue). Ampumaratatoiminta alueella tulee jatkumaan eli maankäyttö ei ole muuttumassa.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Alueen maaperästä valtaosa on Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) tietojen perusteella sekalajitteista maalajia, jonka päälaajitetta ei ole selvitetty. Tehtyjen tutkimusten perusteella maaperä on hiekkaa tai hiekkamoreenia. Ampumarata-alueella sijaitsee myös soistumia, joissa pintamaa on turvetta. Ampumarata-alueen eteläosassa sijaitsevan Korkealaisensärkän harjumuodostuman alue on karkealajitteista maalajia GTK:n tietojen perusteella.

Ampumarata-alue sijaitsee osittain Korkealaisensärkän pohjavesialueella (2E-luokka, 1177763). Korkealaisensärkän pohjavesialueella ei ole vedenottoa. Pohjavesialueen ulkopuolella, ampumarata-alueella sijaitsee Rajavartiolaitoksen oma rengaskaivo, joka asetettu käyttökieltoon vuonna 2024 kaivossa todettujen haitta-aineiden (lyijy, sinkki) ja koliformisten bakteerien takia. Lähimmät asuintalot sijaitsevat yli kilometrin etäisyydellä.

Ampumarata-alueen sisällä sijaitsevat vesistöt Liejulammi ja Pikku-Ruukkonen. Ampumarata-alueelle satavan veden arvioidaan päätyvän osin pintavedeksi järviin, lampiin ja suoalueille, lisäksi jonkin verran satavaa vettä arvioidaan suotautuvan maakerrosten läpi pohjavedeksi.

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehty maaperä- ja pohja- pintavesitutkimukset

Ampumarata-alueella on tehty ympäristötekniisiä tutkimuksia vuosina 2020, 2021 ja 2024. Tutkimuksissa alueelta on otettu maaperä-, pohjavesi- ja pintavesinäytteitä. Maaperässä on todettu VNa 214/2007 mukaisen kynnysarvon ylittäviä haitta-aineiden pitoisuuksia viidellä eri radalla.

Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Kuivassalmen ampuma-alueella on todettu usealla ampumaradalla ampumatoinnasta peräisin olevia kohonneita metallien pitoisuuksia maaperässä. Osa ampumaraidoista ja niiden ampumapaikoista sijaitsee pohjavesialueella. Maaperän puhdistustarve ja -tavoitteet määritetään erikseen pohjavesialueelle ja pohjavesialueen ulkopuolisille alueille.

Maaperän puhdistustavoitteet ylittyvät kivääriradan, liikemaaliradan ja mahdollisesti pitkän matkan radan taustavallin alueella. Muilla radoilla tai niiden ampumapaikoilla ei

ole todettu puhdistustavoitteet ylittäviä haitta-aineiden pitoisuuksia. Tulevien rakennustöiden yhteydessä on kuitenkin tarpeen kaivaa maa-aineksia, joissa on todettu kohoaineita (metallien pitoisuus > kynnysarvotason), mutta puhdistustavoitteet alittavia haitta-aineiden pitoisuuksia.

Yleisesti ottaen kunnostuksen tavoitetaso viitearvoja käytettäessä määräytyy maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen nro 214/2007 mukaan. Sen mukaan maaperää pidetään yleensä pilaantuneena teollisuus-, varasto- tai liikennealueella tai muulla vastaavalla alueella, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn ylemmän ohjearvon. Maaperää pidetään yleensä pilaantuneena muulla kuin edellä tarkoitettulla alueella, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn kynnysarvon. Asuinalueilla ja vapaa-ajan käytössä olevilla kiinteistöillä käytetään yleisesti maaperän puhdistamisen tavoitetasona alempaa ohjearvoa.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistustavoitteet

Maaperän puhdistustavoitteeksi esitetään pohjavesiriskin perusteella SVPpv-arvoja (suurin vaikutukseton pitoisuus pohjaveden talousvesikäytön kannalta, YM 2/2007) lyijyn, antimonin, arseenin ja nikkelin osalta. Alue tulee jäämään epäherkkään maankäyttöön (ampuma-alue), jonka vuoksi kuparin ja sinkin osalta puhdistustavoitteeksi esitetään maankäyttö huomioiden Vna 214/2007 ylempää ohjearvoa. Alueen maankäytön perusteella kohteeseen soveltuvat viitearvot ovat VNa 214/2007 mukaiset ylemmät ohjearvot, joita esitetään maaperän puhdistustavoitteeksi.

Kohteeseen esitettävät numeeriset puhdistustavoitteet sekä määrittäisperusteet on esitetty kootusti alla olevassa taulukossa 1 (Ramboll Finland Oy Kuivassalmen ampumaratat, Pilaantuneen maan puhdistuksen yleissuunnitelma 20.3.2025).

Taulukko 1. Esitettävät maaperän puhtaustavoitteet ja niiden määrittäisperuste (Ramboll Finland Oy Pilaantuneen maaperän puhdistuksen yleissuunnitelma 20.03.2025).

	Maaperän puhdistustavoite pohjavesialueella		Maaperän puhdistustavoite pohjavesialueen ulkopuolella	
Aine	Tavoitepitoisuus	Peruste	Tavoitepitoisuus	Peruste
Lyijy	100 mg/kg	Pohjavesiriski	750 mg/kg	Maankäyttö
Antimoni	4,3 mg/kg	Pohjavesiriski	50 mg/kg	Maankäyttö
Kupari	200 mg/kg	Maankäyttö	200 mg/kg	Maankäyttö
Arseeni	10 mg/kg	Pohjavesiriski	100 mg/kg	Maankäyttö
Nikkeli	40 mg/kg	Pohjavesiriski	150 mg/kg	Maankäyttö
Sinkki	400 mg/kg	Maankäyttö	400 mg/kg	Maankäyttö

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet

Työn toteuttaminen

Maaperän puhdistus toteutetaan massanvaihtona. Maaperästä poistetaan haitta-ainepitoisuudeltaan puhdistustavoitteet ylittävät maa-ainekset ja korvataan ne tarvittaessa pilaantumattomilla maa-aineksilla. Kaivutyöt suoritetaan lajittelevana kaivuna, jossa pilaantuneet maat jaotellaan pitoisuuksien mukaisesti toisistaan kaivuvaiheessa. Alustavan aikataulusuunnitelman mukaan maaperän puhdistus toteutetaan kesällä 2025.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Pilaantuneet maat toimitetaan valittuun luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan. Puhdistustavoitteet alittavat maa-ainekset hyödynnetään kiinteistöllä perusparannettavien ampumaratojen maanrakentamisessa, mikäli ne ovat siihen geoteknisesti soveltuvia. Haitta-ainepitoisia maa-aineksia hyödynnetään ainoastaan pohjavesialueen ulkopuolella.

Maa-aineksia välivarastoidaan tarvittaessa kunkin kaivualueen läheisyydessä rata-alueella tilapäisesti, mikäli se on tarpeen maa-aineksen lajittelun kannalta. Maa-ainekset lajitellaan kohteesta poistettaviin, kohteessa hyödynnettäviin ja vapaasti sijoitettaviin maa-aineksiin. Maa-aineksen lyhytaikainen varastoiminen saattaa olla tarpeellista myös esimerkiksi laboratorio analyysitulosten valmistumista odottaessa.

Mahdolliset kaivutöiden yhteydessä tulevat jätteet toimitetaan luvanvaraisiin jätteen vastaanotto- tai kierrätyspisteisiin. Jätteiden haitta-ainepitoisuudet (esim. betonijäte) selvitetään tarvittaessa vastaanottoaikojen ohjeistusten mukaisesti.

Puhdistustöiden valvonta, seuranta ja tarkkailu

Puhdistustyölle nimetään riittävän kokemuksen omaava ympäristötekniinen valvoja, joka ohjaa kaivua ja toteuttaa tarvittavat mittaukset. Puhdistuksen toteuttamisesta pidetään työmaalla kirjaa, johon kirjataan mm. tiedot näytteenotoista sekä poistetuista pilaantuneista massoista, jätteistä ja niiden sijoituspaikoista. Ympäristötekniinen valvoja ohjaa massanvaihdolla tehtävän pilaantuneen maan kaivua ja maa-ainesten lajittelua ennakkotutkimustiedon ohella työnaikaisella näytteenotolla sekä kenttäanalyysillä ja –havainnoilla.

Kiinteistön omistajan kuuleminen

Kiinteistönomistajalta, Metsähallitus, on toimitettu ilmoituksen yhteydessä suostumus pilaantuneen maaperän puhdistustöille kiinteistöllä 777–893–11–1.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kuuleminen

Suomussalmen kunnan ympäristöviranhaltijan kanssa on keskusteltu 15.04.2025 ilmoituksesta ja viranhaltija toi esille seuraavat asiat. Varsinaisessa puhdistustyössä

kiinnitettäisiin erityistä huomiota kaivu, lastaus ja muiden puhdistukseen liittyvien työvaiheiden suunnitteluun ja toteutukseen siten, että pilaantunutta maa-ainesta ei leviä muualle ympäristöön, eikä puhdistustyö aiheuta haittaa tai vaaraa alueella tai sen lähistöllä oleville. ELY-keskuksen tekemässä Kainuun alueen vesihuollon kehittämissuunnitelmassa 2021–2030 Takkusärkän pohjavesialueelle on selvitetty mahdollista varavedenottamon paikkaa keskustaajama-alueen vedenjakelun varmistamiseksi. Takkusärkän pohjavesialue sijaitsee alueen lähistöllä noin 1,5 kilometrin etäisyydellä lännessä.

Lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomainen totesi, että uuden kaivon paikkaa on syytä tarkastella vielä tarkemmin ennen sen rakentamista. Kaivon etäisyys, korkeusasema ja ympäröivän maan muodot sekä pintavesien ja pohjavesien virtaukset suhteessa ampumaradan sijaintiin tai tähän tulevaan PIMA-kohteeseen on syytä tarkastella, jotta kaivoveteen ei kulkeutuisi enää myöhemmin veden laatuun vaikuttavia epäpuhtauksia.

Viranomaisen ratkaisu

Kainuun ELY-keskus on tarkastanut Suomussalmen kunnassa sijaitsevan kiinteistön, 777-893-11-1, pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen ja hyväksyy sen seuraavin määräyksin:

1. Alueelta on poistettava maa-ainekset, joissa haitallisten aineiden pitoisuudet ylittävät kunnostussuunnitelmassa esitetyt puhtaustavoitteet. Puhdistustaso on varmennettava riittävillä kenttä- ja laboratorionäytteillä. Vastuu niiden ottamisesta on kunnostuksen valvojalla. Näytteenotto ja kenttäanalyysit on tehtävä asiantuntevasti. Näytteenottajien tulee olla sertifioituja. Laboratorioon toimitettavien näytteiden analysoinnin tulee tapahtua viranomaisten hyväksymässä laboratoriossa.
2. Kohdekiinteistön kaivualueella voidaan hyödyntää sieltä kaivettavia maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä määräyksen 1 mukaisia puhdistustasoja. Haitta-ainepitoisia maa-aineksia voi hyödyntää ainoastaan pohjavesialueen ulkopuolella. Hyötykäytettäviä maa-aineksia ei saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen. Hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää edustavan näytteenoton avulla ennen maa-ainesten hyödyntämistä. Hyötykäytettyjen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja hyödyntämispaikat on dokumentoitava. Selvitys maa-ainesten hyötykäytöstä on liitettävä määräyksessä 10 edellytettyyn loppuraporttiin.
3. Poistettavat pilaantuneet maamassat, ja muut alueelta rakentamisen laajuudessa poistettavat jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto. Maa-ainesjätettä ja muita poistettavia jätteitä saa luovuttaa kuljetettavaksi sille, joka on merkitty jätehuoltorekisteriin, ja jolla on oikeus harjoittaa jätteen ammattimaista kuljetusta. Kuljettavan yrityksen nimi on ilmoitettava ELY-keskukselle ennen töiden aloittamista.

4. Pilaantuneiden maamassojen ja jätteiden kuljetus sekä kuormaus on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Maamassojen pölyäminen on estettävä kuljetuksen aikana. Pilaantuneita maa-aineksia kuljetettaessa on kuorman mukana oltava siirtoasiakirja. Jätteen haltijan ja vastaanottajan on säilytettävä siirtoasiakirja tai sen jäljennös vähintään kolme vuotta.
5. Mikäli poistettavia massoja on tarve välivarastoida kiinteistöllä, tulee välivarastoinnin olla mahdollisimman lyhytkestoista ja se on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-ainepitoisten vesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa. Mikäli välivarastointi tapahtuu päällystämättömällä alueella, on välivarastointipaikan maaperästä otettava varastoinnin päätyttyä jäännöspitoisuusnäytteet.
6. Kunnostustyölle on nimettävä valvoja. Kunnostustöiden valvoja vastaa siitä, että kunnostus toteutetaan ilmoituksen ja siitä annetun tämän päätöksen mukaisesti. Valvojan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava kirjallisesti Kainuun ELY-keskukselle ja Suomussalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen viranhaltijalle. ELY-keskukselle tulee varata mahdollisuus kunnostustöiden tarkastamiseen sovittavana aikana. Ilmoitettaessa valvoja ELY-keskukselle on ilmoitus lähetettävä kirjaamoon (kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi).
7. Kunnostustyön aloittamisesta ja lopettamisesta on ilmoitettava Kainuun ELY-keskukselle ja Suomussalmen kunnan ympäristöviranhaltijalle.
8. Kunnostustyön aikana tulee pitää työmaapöytäkirjaa, johon kirjataan tehty toimenpiteet ja kunnostuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Pöytäkirjaa on säilytettävä vähintään kolme vuotta, ja se on pyynnöstä esitettävä valvovalle viranomaiselle.
9. Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joista aiheutuu tai uhkaa aiheutua tavanomaisesta poikkeavia päästöjä, on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin päästöjen ja niistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi. Kyseisistä tilanteista on ilmoitettava viipymättä Kainuun ELY-keskukselle ja kunnan ympäristöviranhaltijalle.
10. Kunnostustyöstä on laadittava loppuraportti, joka on toimitettava Kainuun ELY-keskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta ja viimeisten näytteiden ottamisesta. Loppuraportissa on esitettävä ainakin yhteenveto tehdyistä kunnostustoimista ja jäännöspitoisuusnäytteiden kenttä- ja laboratoriotutkimusten tuloksista sekä esitettävä näytenäytteiden sijainnit, toteutuneiden kaivantojen laajuus ja sijainti kartalla sekä selvitys poistettujen maa-ainesten ja jätteiden laadusta, määrästä ja toimituspaikasta. Mikäli kunnostettavalle alueelle jää puhdistustyön jälkeen määräyksen 1 mukaisten puhdistustavoitteiden ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia, tulee niitä koskien laatia riskinarviointi. Riskinarviointi tulee liittää määräyksen mukaiseen loppuraporttiin.

Ratkaisun perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (PIMA-asetus, 214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot. Asetuksen 3 §:n mukaan, mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon tai alueella, jolla taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, alueen taustapitoisuuden, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnin on asetuksen 2 §:n mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle. Asetuksessa luetellaan seikat, jotka arvioinnissa on otettava huomioon. Ilmoituksessa esitetty maaperän puhdistustarpeen arvioinnin tulee täyttää asetuksen vaatimukset.

Pilaantunutta aluetta puhdistettaessa tulee usein esille seikkoja, joihin ei ole ennakko-tutkimuksista ja -suunnitelmista huolimatta pystytty varautumaan, esim. maaperässä tai pohjavedessä todetaan uusia haitta-aineita taikka todettavat haitta-ainepitoisuudet poikkeavat merkittävästi aiemmista tutkimuksista, pilaantunut alue on arvioitua laajempi tai kaikkea suunnitelmassa esitettyä maa-ainesta ei voida poistaa. Tämän vuoksi valvontaviranomaisen voi olla tarpeen antaa uusia ohjeita tai määräyksiä työn aikana.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). Määräyksissä on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaiset velvoitteet. Suomussalmen kunnan ympäristöviranhaltijan näkemykset on otettu huomioon puhdistamismääräyksissä ilmenevällä tavalla.

Määräyskohtaiset perustelut

Määräys 1

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 133 §:n mukaan pilaantunut maaperä ja pohjavesi (pilaantunut alue) tulee puhdistaa siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäännöspitoisuusnäytteenotolla todennetaan maaperän haitta-ainepitoisuudet pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen.

Näytteenotolla varmennetaan edellytettyjen puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tietoa maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista.

Laboratoriotutkimuksilla tarkistetaan kenttämittausten oikeellisuus. Ympäristön pilaantuneisuus tulee varmistaa, jotta puhdistettava alue saadaan rajattua. Näytteenottajien tulee olla sertifioituja näytteenoton laadun varmistamiseksi.

Määräys 2

Päätöksessä on hyväksytty ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti puhdistustyön yhteydessä kaivettujen haitta-ainepitoisuuksiltaan määräyksen 1 puhdistustason alittavien maa-ainesten hyötykäyttö puhdistettavalla alueella. Maita ei kuitenkaan saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen, jottei niistä aiheudu riskiä orsi-/pohjaveden laadulle. Päätöksessä on edellytetty täytöissä hyötykäytettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien ja sijoituskohteiden dokumentointia, jotta maa-ainekset voidaan huomioida asianmukaisesti tulevien kaivutöiden yhteydessä.

Määräys 3

Pilaantumisen ehkäisemiseksi poistettavat maamassat ja alueella muut mahdollisesti olevat jätteet on perusteltua viedä sellaiseen käsittelypaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseisiä jätteitä. Jätteitä saa luovuttaa vain jätelain 29 §:n tarkoittamalle hyväksytylle jätteen vastaanottajalle. Jätteenkuljettajan tulee jätelain mukaan olla hyväksytynä ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Jätelain 5 §:ssä jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.

Määräys 4

Pilaantuneiden massojen kuormauksesta ja kuljetuksesta on annettu määräyksiä, jotta kunnostustoista ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-aineiden huuhtoutumista ja näistä johtuvaa lisäpilaantumista kiinteistöllä estetään mm. oikeanlaisen kuljetuskaluston ja reittien valinnalla.

Jätelain 121 § mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneen maa-aineksen kuljetuksesta, kun sitä siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta, päivä-määrästä ja kuljettajasta. Siirtoasiakirjaa tai sen jäljennöstä on säilytettävä jätelain 121 §:n mukaan vähintään kolme vuotta.

Määräys 5

Määräys maamassojen välivarastointipaikan maaperänäytteiden ottamisesta on annettu pilaantumisen leviämisen estämiseksi. Määräyksen mukaan välivarastoinnin on oltava hallittua. Tällä ehkäistään alueen roskaantuminen sekä vaaran tai haitan aiheutuminen terveydelle tai ympäristölle.

Määräys 6

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että kunnostus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi mahdollisuus kunnostustöiden tarkistamiseen on tarpeen. Valvojan yhteystiedot on tarpeen ilmoittaa myös kunnan ympäristöviranhaltijalle, jotta tällä on tieto kunnostuksen toteuttajan vastuuhenkilöstä.

Määräys 7

Aloituseroilmoitus ja myös ilmoitus puhdistamisen lopettamisesta on tarpeen puhdistustyön onnistuneen suorittamisen varmistamiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Ilmoitukset tehdään puhdistustyötä valvovalle viranomaiselle. Myös kunnan ympäristöviranhaltijalle on syytä ilmoittaa puhdistustyön käynnistymisestä ja lopettamisesta.

Määräys 8

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa ja raportointia. Kunnostushankkeen työvaiheiden huolellinen ja selkeä dokumentointi on tarpeellista työn onnistumisen lisäksi myös loppuraportin laatimiseksi.

Määräys 9

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys toimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi.

Määräys 10

Loppuraportin perusteella arvioidaan kunnostuksen lopputuloksen hyväksyttävyyttä sekä mahdolliset jatkotoimenpiteet, kuten jälkiseurantatarve. Loppuraportin laadun varmistamiseksi päätöksessä annetaan vähimmäisvaatimukset raportin sisällöstä. Tietojen kokoaminen loppuraporttiin helpottaa tiedonhakua, mikäli kohteen historiaan on myöhemmin tarvetta palata.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 20, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 200, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 3, 4, 11, 40 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006)

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 560 €.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista (794/2024) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 80 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 7 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista (794/2024) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa 30.4.2030 saakka. Mahdollisten olosuhdemuutosten vuoksi päätöksen voimassaolon jälkeen maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve on tarvittaessa arvioitava uudestaan ja tehtävä puhdistamisesta ympäristönsuojelulain (527/2014) edellyttämä ilmoitus tai lupahakemus.

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 200 §:n perusteella tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää täytäntöönpanon.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Ilmoituksen tekijälle (sähköisesti)

Tiedoksi

Kiinteistön omistaja (sähköisesti)

Suomussalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)

Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 §:n mukaisesti Kainuun ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Kainuun ELY-keskuksen ja Suomussalmen kunnan verkkosivuilla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä 1 olevassa valitusosoituksessa.

Lisätiedot

Asia on käsitelty Kainuun ELY-keskuksen ympäristövastuu-yksikössä. Lisätietoa asiasta antaa ympäristöasiantuntija Jenni Moilanen, puh. 0295 023 809, [jenni.moilanen\(at\)ely-keskus.fi](mailto:jenni.moilanen(at)ely-keskus.fi).

Hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla. Päätöksen on esitellyt ympäristöasiantuntija Jenni Moilanen ja ratkaissut johtava ympäristöasiantuntija Tatu Turunen.

Liitteet

Liite 1. Valitusosoitus

LIITE 1.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen sekä sen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen**. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Päätöksen tiedonsaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Valitusaika päättyy 29.05.2025.**

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi ja millä perustein (vaatimukset)
- mihin valitusosoitus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on tämän yhteystiedot ilmoitettava. Yhteystietojen muuttoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköisesti toimitettua valituskirjelmää ei tarvitse allekirjoittaa.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehelle, jolle hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopio, sähköposti tai sähköinen asiointipalvelu) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) ja tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa 270 euron oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Puhelin: kirjaamo 029 56 42780 (ma-pe klo 8.00–16.15)

Puhelinvaihde: 029 56 42611

Faksi: 029 56 42760

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja KAIELY/187/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KAIELY/187/2025 har godkänts elektroniskt

Moilanen Jenni 22.04.2025 11:15

Turunen Tatu 22.04.2025 11:30